

Factsheet Kievit & beheer

BEHEER

Kievitvriendelijk beheer draait om het creëren van een korte (maximaal 10 cm hoog) en structuurrijke vegetatie met daarin open, natte en slikkige plekken. Dit kan worden bereikt door (aanpassingen in):
- vernatting, bemesting, beweiding, maaien en aanleggen van kievitplots.

Zorg ervoor dat maatregelen op voldoende afstand (>300m) van verstoringsbronnen en opgaande elementen liggen en dat er geen insecticidegebruik plaatsvindt. **En alleen inzet van randenbeheer werkt niet!**

VERNATTING

Vernatting is te realiseren door 1. het opzetten van het slootwaterpeil en/of 2. het creëren van greppelplasdras. Dit wordt bij voorkeur gecombineerd met het afvlakken van oevers en slootkanten. Een vochtige bodem warmt minder snel op wat leidt tot tragere grasgroei. Kruiden krijgen hierdoor meer kans zich te ontwikkelen en de vegetatie krijgt een meer open karakter. Dit levert het gewenste foerageerhabitat voor volwassen en jonge kievit en bedraagt bij voorkeur minimaal 25% van het weidevogelgebied.

Hoe pak je vernatting aan?

1 Opzetten slootwaterpeil

- Door afsluiten drainagepijpen, uitzetten onderbemaling en plaatsen schotten in sloten om water vast te houden;
- Opzetten van het waterpeil dient reeds in of vóór januari te gebeuren zodat regenwater wordt vastgehouden en aanwezigheid van predatoren later in het seizoen wordt beperkt, of in maart in combinatie met begreppeling. Door middel van greppels kan het water dan midden op het perceel komen. Let op: de greppels dienen niet ter afvoer maar ter aanvoer van het water en moeten dus lager liggen dan het slootwaterpeil. Greppels dienen nog watervoerend te zijn in mei en juni. Bij voorkeur > 150 m greppel per ha.
- Het waterpeil dient in maart (vestigingsfase), april en mei max. 25 cm onder maaiveld te staan. Uitzakken waterpeil onder maaiveld per grondsoort: veen max. 25 cm, klei-op-veen max. 35 cm, klei max. 45 cm.

2 Greppelplas-dras

- Kies of maak een afgesloten peilvlak met ongelijke (reliëfrijke) perce(e)len.
- Zoek de natuurlijke laagtes of greppels of graaf greppels uit.
- Vermijd het onder water zetten van hele percelen; hierdoor verdwijnt het bodemleven. Een greppelplas-dras dient een mozaïek te zijn van ondiepe en net droogvallende, slikkige plekken. Zorg voor korte vegetatie.
- Plaats een wind- of zonnepomp en zet het peil geleidelijk op, zodat het bodemleven kan uitwijken naar de hogere, droge delen. Het plas-dras dient tijdens het hele broedseizoen (maart-juli) water te bevatten.

Inrichting oever

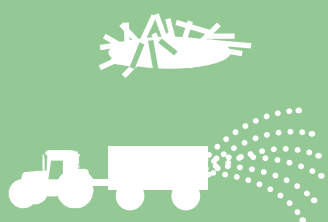
- Plasberm: strook van 1 - 3 meter, aflopend tot 20 cm onder waterpeil, uitgerasterd om vertrapping door vee te voorkomen.
- Verflauwd talud: talud loopt op van de waterlijn, liefst flauwer dan 1 op 7.

4 oktober 2018

BEMESTING

Voor **bemesting** van kievitpercelen geldt:

- Gebruik traagwerkende mest: strorijke ruige mest of de dikke fractie van drijfmest, compost of paardenmest.
- Gebruik géén drijfmest of kunstmest; drijfmest is ongeschikt wegens sterke afname van regenwormen, kunstmest is ongeschikt door het verzurende effect.
- Bepaal voor een langjarige periode waar kuikenland komt te liggen en pas daar de mestgift op aan. De mestgift dient te liggen tussen de 5-10 ton ruige mest per ha per jaar.
- Bemest bij voorkeur begin maart of na de eerste snee. De graskwaliteit van de eerste snee op onbemest land is bij een trage groei beter dan van bemest land (minder verhout gewas).

BEWEIDING

Houd bij **beweiding** van kievitpercelen rekening met het volgende:

- Wanneer een weidevogelgebied optimaal is beheerd en ingericht, dus met hoge waterpeilen en een (zeer) vertraagde grasgroei, is beweiding in het broedseizoen soms niet nodig.
- Wanneer beweiding tijdens het broedseizoen nodig is, beweid dan alleen met jongvee of droge koeien in lage dichtheden (max. 1 GVE/ha) en plaats nestbeschermers over legsels.
- Voorbeweiding tot half maart geeft indien niet wordt gerold structuur in het weiland en natuurlijke bemesting. Kuikens kunnen profiteren van o.a. larven van wapenvliegen op de mestflatten.
- Zorg voor mozaïekbeheer zodat broed- en opgroeihabitat beschikbaar blijft totdat alle kuikens vliegvlug zijn.

MAAIEN

Maaien heeft diverse nadelige effecten op de kievit:

- Maaien tijdens broedseizoen zorgt voor een monotone vegetatie en verwijdert insecten. Om ook gedurende het broedseizoen het aanbod aan korte vegetaties te behouden hebben vernatting, beperkte bemesting en beweiding de voorkeur.
- Door een hoge maaifrequentie (vaker dan twee keer per jaar) verdwijnen de grotere insecten uit een weiland.
- Maaien bevordert predatie.

Als maaien onvermijdelijk is:

- Weet waar de vogels zitten en hoe ver ze in hun broedcyclus zijn. Zorg voor nest- en kuikenbescherming; nest- en kuikenbescherming alleen echter zijn onvoldoende voor kuikenoverleving.
- Zorg voor mozaïekbeheer zodat opgroeihabitat beschikbaar blijft totdat alle kuikens vliegvlug zijn.

KIEVITPLOTS

Leg in bouwland **kievitplots** aan:

- Op bouwland zijn legsels en/of kuikens van kieviten kwetsbaar voor ploegen, zaaibed maken, zaaien, pesticidengebruik en mechanische onkruidbestrijding. Bovendien verdwijnt bij snelgroeiende gewassen geschikt habitat voor kuikens en vervollegsels.
- 'Kievitplots' zijn niet-ingezaaide delen van een perceel, licht voorbewerkt om vegetatiegroei te beperken. Een kievitplot dient minimaal 2 ha groot te zijn en ondiep water met slikgige plekken te bevatten (plas-dras).